XII-ik évfolyam. 40-dik szám. Köszeg. 1892. oktober 2-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lapszellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők. *Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.*

Felhivás előfizetésre.

Oktober hó 1-jével uj előfizetést nyitottunk a

„Kőszeg és Vidéke"

czimű hetilap XII. évfolyamának oktober—deczemberi évnegyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése a mult hó végével lejárt, miszerint azt mielőbb megujitani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyüjteni szivesked jenek.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre	*4 frt.*
Fél évre	*2 „*
Negyed évre . . .	*1 „*

Az előfizetési pénzek a „Kőszeg és Vidéke" kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke" kiadóhivatala.

A hazafiság követelései.

Nincs e széles világon ember, kinek anyagi szükségei nem volnának. Ezeknek birása képezi az ember létezésének feltételét. Azért azoknak megszerzéséről gondoskodni mindenkiuek nem csak szabad, de kötelessége is. Azonban nagy baj az, hogy az emberek a kenyérről való gondoskodás téreiu igen ritkán ismerik a határt. Náluk a gondoskodás hamar telhetetlenséggé fajul. Igy aztán vágyaikat a kényelem utján kielégiteni nem birván, a szorgalom utján pedig restelvén, bünös eszközökhez nyulnak. Eladják lelküket, hazájukat is, csak hogy legyen miből testüket táplálniok, még a sátáut is leborulva imádják, mihelyt ez kecsegteti a világi haszon ha csak parányi morzsájával is.

A ki tehát szert akar tenni ama érdemkoszorura, melylyel a tisztelő közvélemény a honfi homlokát disziti: annak le kell győzni a megélhetési tulságos gondot. Ez pedig csak ugy lehet, hogy ha magát a kevéssel való megelégedéshez szoktatja. A mire valóban szüksége van az embernek, azt a becsület utján mindenkor megtalálja a szorgalom, a szükség gyártás ellenben ama gonosz elleuség, kinek ostromai a hazafiság bástyáit lerombolják.

Veszedelmes ember, kiuek mindegy, akár tiszteli akár utálja a közvélemény. Azért az emberi méltóság megőrizésére egy magasztos érzetet plántált minden ember keblébe a jóságos teremtő: az önbecsülés szent érzetét. De nagy baj az, hogy ezen mennyei szikrának ápolását igen kevesen értik. A nagy sokaság a becsületérzésben nem ismer sem határt sem mértéket. Közöttük az önbecsülés igen hamar tulbecsülésné, hiusággá válik. Igy aztán a darabos utakon, hol a valódi becsület borostyánai zöldelnek vágyaikat kielégiteni vagy nem birván, vagy restelvén, bünös eszközökhöz nyulnak. Eladják lelküket, hazájukat is, csak hogy felemeltessenek a világi kitüntetések fényes székeibe, még a sátánt is leborulva imádják, hogy ha ez kérkedő hiuságok semmiségét kiczifrázza a világi nagyság külmázos czimereivel, csillogó diszjeleivel.

A ki tehát hazafiságának tiszteletre méltó erényét eme ellenség ostromai ellen védeni akarja, annak le kell győznie a világ előtti tekintély utáni sovárgást. Ez pedig csak ugy lehet, hogy ha jelleme tisztasága felett részrehajlatlan szigoruságggal őrködvén, egyedül oly dicsőség után törekszik, melyhez sem a rágalom undok nyelve, sem embertársainak átkai férhetui nem képesek.

Uralkodhatni másokon, parancsolhatni másoknak, kényszerithetui másokat, hogy tegyék azt, a mit nekik meghagyunk: ez móduélküli ingerrel bir a halandók nagyobb részére. Azért nem lehet csudálni, hogy ha ezen vágy a társadalmi élet miudennemü viszonyaiba beszivárgott. Azonban nagy baj az, hogy igen kevesen értik a méltósággal való uralkodást. A temérdek sokaknál, kik uralkodásra vágynak, a parancsolás csakhamar önkényeskedéssé, hatalmaskodássá válik. Igy aztán a becsület és értelmesség akadályokkal beszórt utain vágyaikat kielégiteni nem birván, vagy restelvén, bünös eszközökhez nyulnak. Eladják lelküket, hazájukat is, csak hogy parancsoló hatalomra juthassanak, még a sátánt is leborulva imádják, hogy ha ez a korlátlan hatalom magaslatairól megmutatja nekik a hódolat vakitó tömjénezéseit.

A ki tehát hazafiságának magasztos erényét eme ellenség ostromai ellen védeni akarja, annak le kell győznie szivében az uralkodási szenvedélyes vágyat. Ez pedig csak ugy lehet, hogy ha saját érdekeinek elmellőzésével csupán a közjó előmozditásának kedvéért az értelmesség utján oly parancsoló hatalom után törekszik, mely ezreknek jó szolgálatát egy üdves czélra ugy összesiteni

TÁRCZA.

A boldogság reménye nélkül.*)

A boldogság reménye nélkül
Járom az életet.
Lelkem sötét, fel nem élenkül,
Búsulok, szenvedek,

E zűrzavart, hajszát körülitem
Nem értve bámulom:
Miért harczolnak ily hevülten?
Mi az a jutalom?

Hát van, kinek nem fáj az élet,
S tetszik a küzdelem?
Van, kit munkára hajt önérdek
S lelkesit győzelem?

Hát vannak még, a kik nevetnek?
S csak én magam sirok;
Hát vannak még, a kik szeretnek?
És mégis boldogok.? . .

Nézem homályos ámulattal,
Mint felhő a napot;
Mint gályarab, csüggedt mosolylyal
A csillogó habot.

(Budapest. 1891.)

*) Mutatvány Zempléni Árpád költeményeinek II-ik kiadásából.

A zsidó leány.

III.

Sem a szolga, sem Elvina uem mondott igazat.

Mózes nem távozott el hazulról. Hanem mihelyt a magyar sereg Moróczra bevonult, titkos terven kezdte törni a fejet s megérlelt tervének első eredménye a legénység megvendégelése volt. Azután rögtön Elvinához sietett, s Elvina könnyelmüen egyezett abba, hogy magánosan fogadja Bélát és amennyire lehetséges, vigyázatlanná és ártalmatlanná teszi.

Részben Bélát akarta megboszulni, részben apja ámitotta el.

Mózes ezután a következő levelet irta:

„Ezredes ur! A forradalmárok egyik huszárszázada Moróczon van. Én a felséges császári hatalomnak hűségesen hódolva a legénységet saját költségemen leitattam, a századost pedig ártalmatlanná tettem. A kerti ajtó előtt bővebb felvilágositással szolgálhatók. Intezkedjék ezredes ur, a mint jónak látja, de gyorsan; en csekely szolgálatomért az ezredes ur magas kegyelmébe ajánlom magamat!

E levelet biztos ember által küldötte a csázári vasasok ezredeséhez, ki csak három óra járásnyira állott Moróczon felül.

Tudta az ezredes, hozy kivel van dolga; rögtön meginditott tehát három század vasas németet.

A vasasok 11 órakor közelitették meg Moróczot, a hol bizony ez idő szerint legkisebb gondját képezte a mulatóknak a vasas német.

Szép csendben vonulhattak tehát be, s az ezredes pontosan a kerti ajtónál találta Mózes urat, ki az ezredest huszad magával eresztette be a kastélyba.

Huszan egy ellen!

Két század a falut kerülte meg, s észrevétlenül sorakozott a csárda körül. A többinek oldalt kell támadni, hogy a huszárok közül egy se menekülhessen el Moróczról!

De sötétebb volt az est és a helyet kevésbbé ismerték a támadók, semhogy mindent kellő óvatossággal intézhették volna el.

Az oldalt támadók néhánya a sötétben a másik két század oldalába ütközött s rögtön fel nem ismerve övéit, kardott rándott.

A most keletkezett zaj, mielőtt az együttes támadásra jel adatott volna lett áruiójuk.

A huszárok rögtön észrevették a támadást. E válságos pillanatban a holt részeg is kijózanodott, s mire a németek előnyomulhattak, a huszárok már tömörülve, lovaikon fogadták a hivatlan vendégeket.

De háromszázan száz ellen!

A lakosság menekült s a vasasok és huszárok csattogva rohantak egymásra. A sötétben iszonyu küzdelem fejlődött ki, miközben a huszárok a kastély felé huzódtak vissza.

Ekkor gyujtottak fel a németek egy házat.

A feltörő lángok rémesen világitották meg a küzdők csoportjait . . . .

Ugyanekkor történt, hogy az önfeledt Elvina sikoltva ugrott fel.

Az ezredes lepett a szobába, követve őrei által.

— Árulás! — kiáltotta a meglepett Béla.

— Adja meg magát kapitány ur! — volt reá az ezredes felelete.

Béla hidegvérrel kapott kardjához és villámgyorsan rántotta ki hüvelyéből.

Az ezredes azonban megdöbbenve a gyors támadástól pisztolyának serczegő kakasát huzta fel és a pisztolyt támadójára sütötte.

Éles sikoltás vegyült az iszonyu durranásba.

képes, hogy annak hasznát milliók vegyék. És ezen hatalom az önkénytes engedelmességgel járó uralkodás. Ezen engedelmességet azonban hatalmaskodva kierőszakolni soha sem lehet. Ez egyedül édes gyümölcse a győztes szeretetnek, a megelőző bizalomnak.

A nemzet életfájának lombjain kivül nincs frisitő árnyék, gyümölcsein kivül nincs táplálék a nemzet számára. E fának gyökere pedig, melyből táplálkozik, a nyelv. Ez a nemzettől, melynek keblében ápoltatik, és viszont a nemzet a nyelvtől, melynek hangjain gondolatjait közli, bizonyos megismertető jellemet vesz által, mely csalhatatlan tanuja az értelmi előhaladásnak, értelmi életnek. E tény, melyet a tapasztalás mindenkor mutat, tény melyből azon igazság is kifejlik, hogy a nyelv élete a nemzet életével elválaszthatatlan összeköttetésben áll, ugy annyira, hogy a nyelv a nemzettel és viszont a nemzet a nyelvvel együtt virágzik és hervad, együtt él és enyészik. Azért is a honfit nem csupán rideg törvények tartják össze a nemzettel, melytől elfordithatják a kiváltságos érdekek hideg számitásai, hanem egy oly kötelékkel fogódzik honfitársaihoz, melynek vége azoknak szivereibe beforradt. És e kötelék a haza nyelve, azon hazának, melyet számára rendelt maga a teremtő ur Isten.

Bár mily különösen tessék is első tekintettel ezen állitás, mindazáltal akár lélektani, akár történelmi vizsgálás nyomán vesszük a dolgot, tagadni nem lehet, hogy a haza jóléte csakis azon egyetlen egy uton érhető el, hogy ha annak összes tagjai együttesen és egyetértőleg működnek a hon boldogságának előmozditásában. De ha a különböző nyelveknek részekre szakgató érdekei a surlódás magvát a honpolgárok közé hintegetik: akkor az azokat is részekre szakgató viszálkodás gonosz szelleme, kit mindenkor átok kisér, rendesen elriasztja az egyetértés szelid angyalát, kinek nyomán áldás és élet virul, milyent zivataros éj utáni hajnalnak kellemdús pompája áraszt el, szép reggelén a melengő nyárnak.

A ki tehát szert akar tenni ama érdemkoszorura, melylyel a tisztelő közvélemény a honfi homlokát disziti, annak igyekeznie is kell, hogy a hazai nyelv biztositásában minden erejét kifejtse. Csakis az által tanusithatja azon rokonszenvet, mely őt magától a teremtőtől a neki kijelelt és számára rendelt hazájához kötve tartja és melyet a sziv más vagy több hazával, más vagy több nemzettel nem oszthat. A haza oszthatatlan birtok, melyre a határain belül lakozó nemzetiségek csak addig tarthatnak jogot, mig azoknak magán érdekei fel nem bontják a testvériség ama egységes kapcsát, melylyel magától a teremtőtől egybelüzettek osztathatatlan a hazafiság is, melyben a haza különböző nemzetiségeinek csak addig lehet részök, mig a hazának egységbeni fentartására való működéseikben meg nem szünnek. És miután a hazafiságnak csalhatatlan életjele a hazai nyelv iránti buzgalom, tehát a hazának minden egyes nemzetisége a honnyelv gyakorlására kötelezteti. Mely nemzetség e természetszabta kötelességet elhanyagolja, vagy teljesiteni vonakodik, az nem csak háladatlan gyermeke az őt tápláló és felette fáradhatlanul őrködő édes anyjának, hanem egyszersmind erőszakos felbontója a természetszabta rendnek és nyilvános ellenszegülője az isteni akaratnak.

E szerint tehát mindenkinek, a ki édes magyar hazánk határain belül lakik, bár mily nemzetiséghez is tartozik, szent kötelessége, hogy magát magyar hontársaihoz a magyar honnyelv bájos hangkötelékével forraszsza és a fohász szárnyain az élet urához felemelkedve hazafiui áhitattal naponkint igy imádkozzék: Isten, éltem alkotója! adj szivemnek érzetet, hogy szeresse szép hazáját, mit neki a sors rendelt Forraszd egy magyar családdá édes hazám népeit, egy ajakkal hagyd imádni szent valód tökélyeit, és ha üt halálos órám, nyughelyül e szép hazát lelje testem, és a lélek angyalidhoz térjen át! —*dt.*

Philippikák.

Nem tehetünk ellene kifogást, habár szokatlan valami, hogy a testvérváros egy lapja olyan módon mártsa magát belügyeinkbe, mint teszi a „Vasmegyei Lapok“.

A nevezett ujság mult vasárnapi számában valaki — nyilván a legutóbbi esküdtszéki tárgyalás behatása alatt — rólunk kőszegiekről szörnyüséges dolgokat mesél. „Ha tovább ott tartozkodunk, (t. i. Kőszegen) — mondja a nevezett lap — ha az Aetnán 7500 méternél magasabbra megyünk: akkor halljuk azt a rémes dübörgést, mely forrva, süstörögve ott a föld gyomrában kitörésre készül; akkor látjuk csak, hogy itt mennyi szenvedély rejlik, mennyi visszavonás, mennyi irigység, kajánság és az emberi gyengeségeknek, gyarlóságoknak hányféle variacziója uralja és tartja fogva a kedélyeket. Egy szembeszökő vonás, mint vörös fonál évtizedek óta végig vonul Kőszeg városának történetén. És ez nem más, mint a minden jobbat eltipró pártoskodás, mely itt Kőszegen éppen olyan magas lángokban csapkod fel, mint Angolországban a Fory és Whig pártok ádáz tusáján.“ A czikk arra a következtetésre jut, hogy Kőszeg ugyan nem egészen, de abban megközeliti az angol pártoskodást, a mennyiben Angliában a katholikus skótok, Kőszegen pedig — „állitólag“ — szintén a katholikusok képeznek ellenpártot a lutheranusokkal szemben. Hozzá teszi a czikkiró, hogy: „igy mondják“. De ő maga sem hajlandó azt elhinni. Azt azonban megint konstatálni véli, hogy „Kőszeg, Europának o kihalt kis zuga, nem létezhetik harcz és háboru nélkül.“ Szerinte minden hatodik évben éri az el legrettenetesebb tetőpontját. „A győző fél — mondja továbbá czikkiró — győzelmi dühe oly rettenetes, hogy mint az Aetna lávája, elperzsel, elpusztit mindent. A harag, mint a vihar, elseper mindenkit a városházáról; a polgármestertől fogva az utolsó dijnokig. Betetőzésül jön még a legpiszkosabb gyanusitás, — a szemétdomboknak e szépen burjánzó mérges növénye, — ezt követi azután a társadalmi elkülönzés, a hirlapi polemia, sajtóper és az Isten tudja mi.“

No, aki nem ismeri teljesen a mi viszonyainkat és különösen azt a szélcsendet, a mely itt most uralkodik, az ezek elolvasása után menten elhiszi, hogy itt a pártdüh, vallásháboru és tudja Isten még miféle csapások sanyargatják népünket, s hogy ennek folytán az utczákon fel-alá dühös emberek futkosnak és vasvillákkal döngetik egymást. Ne higyje senki! A mit felszinre hozott a multból a legutóbbi esküdtszéki tárgyalás, az lehet egyesek baja, de nem a városé, melynek nyugalmát nem szabad, hogy megbolygassa egyesek perlekedése. Különben nálunk helyreállott a béke, s éppen most oly nyugalom uralkodik pártok és felekezetek között, hogy nem lehet ok aggodalomra, vagy — mint ebben az esetben — panaszra. Éppen javában azon vagyunk a mit a Vasmegyei Lapok annyira a szivünkre köt: hogy t. i. gyüjtjük, egyesitjük erőinket oly czélból, hogy e g y szivvel, e g y akarattal létesithessünk olyan dolgokat, melyek városunk és a vidékének javára váljanak. A lékai vasutból ugyan nem kérünk, hanem hát a hidegvizgyógyintézet létesitésére szenteljük minden erőnket. Lesznek majd apránként villáink, vagy hasonló épületeink is a nyaraló közönség kényelmére, de mindez valóban csak egyesitett erőnkből. A ki ennek a szétbontását czélozza, aki üszköt dob közénk, az nem csak nem emberünk, hanem ellenségünk. Reméljük: a Vasmegyei Lapok nem törekszik e szerepre. Pedig effelét cselekszik, ha rég elfeledett ügyes-bajos dolgokat ujra felszinre hoz és philippikákkal traktálja a kőszegieket. Nagyon szép az az érdeklődés, melylyel a Vasmegyei Lapok irántuk kőszegiek iránt viseltetik, csak hogy ilyen formában, a mint legutóbb tette, ne mutassa azt ki. Abból nem kérünk.

A sárváriak mozgalma.

Sárvár városának és vidékének kedvező talajviszonyai és rendkivül előnyös helyzete daczára is néhány év óta itt oly pangás és hanyatlás észlelhető minden téren, mely méltó aggodalommal töltheti el városunk minden lakóját. Ezen sajnos állapot megszüntetésére múlhatlanúl kell valamit tennünk! E szent és nemes czél lebegett Sárvár és vidéke több polgárának szemei előtt, midőn ezek „Sárvár és vidéke mezőgazdaságának, kereskedelmének és iparának emelése czéljából permanens bizottsággá“ alakúlván, többszöri eszmecsere és tanácskozás után elhatározták, miszerint a jelzett eszme mielőbbi megtestesitéséhez teljes erejökkel és tehetségökkel, erkölcsileg és anyagilag hozzájárúlnak és illetőleg a legelső lépeseket megteszik.

Honnét e pangás, e hanyatlás?

Kár volna a tintáért és papirosért e kérdést sokáig feszegetni. Csak annyit emlitünk meg, hogy azon időben, mikor még a Pozsony-szombathelyi vasút kiépitéséről volt szó, Sárvár is megtett minden lehetőt arra nézve, hogy a beágazás ne Porpáczon, az erdő közepén, hanem a legtermészetesebb helyen, Sárvárott, történjék; de a vármegye élén álló legbefolyásosabb urak határozott állást foglaltak Sárvár ellen.

Valamint minden józan gondolkozású, igaz hazafi örül annak, ha hazánk fővárosa emelkedik vagyonban tekintélyben és dicsőségben, tudván, hogy az ország szivének élénk lüktetése ád erőt és életet a három halom és a négy folyó vidékének; úgy minden vasvármegyei embernek szintugy érdekében fekszik, hogy Szombathely, a megye szék- és fővárosa, legyen a mi szűkebb hazánknak szellemi, vagyoni és erkölcsi tekintetben s z e m e f é n y e! De ebből korántsem következik az, hogy a provincia érdekei mellőztessenek; hogy a vidéknek hátrányára történjék a központ emelése; hogy a vidéki „központocskák“ rovására lendüljön fel más vidék . . .

Eső után köpönyeg!

Sárvárott f. é. február 16-án megalakúlt a bizottság, mely többszöri tanácskozás után egy „Emlékirat“-ot terjesztett fel Ő csász. és kir. fensége, Estei Mária Terézia főherczegasszonyhoz és fens. ferje Lajos bajor kir. herczeghez, mint a sárvári uradalom tulajdonosaihoz egy kérvény kiséretében, melyben Őfenségök legkegyelmesebb támogatását kéri. Ezen memorandumból közöljük a bevezetést:

„Korunk jelszava: a magyar mezőgazdaság, a kereskedelem és ipar emelése. E feladat azonban csakis az ö s s z e s érdekelt tényezők vállvetett közreműködésével érhető el.“

„Hisz tudjuk jól, hogy a közgazdasági bajok, melyekből majd itt, majd ott fakad szivrepesztő nyomor, már-már állandóak hazánkban. M u n k a é s á l l a n d ó kereset az, a mire Sárvár vidéke népének is szüksége van. Minden okos, előrelátható termelő és iparos tudhatja, hogy gazdasági berendezésünknek két lába van: egyik a mezőgazdaság, másik az ipar. „A mely államnak berendezése csak fél lábon áll, az nem emelkedhetik sohasem az igazi kultur-állam nivójára.“ Törekednünk kell mezőgazdaságunk, kereskedelmünk és iparunk e m e l é s é r e, mert e nélkül a mezőgazdasági üzem nem

---

A szerencsétlen Elvina a lövés pillanatában Béla elé vetette magát s az ezredes golyója — sziven találta.

Egy rövid sóhaj s Elvina megszünt élni . . . .

* * *

A huszárok az égő házak világánál vették észre, hogy nincs közöttük kapitányuk.

— A kapitány! Hol van a kapitány? zugták a hű legények s néhányan közülök megrohanták a kastélyt.

De Béla ekkor már megmenekült.

A nem várt jelenet fagyasztó hatása alatt ugyanis a szomszéd szobába ugrott s a kastélyt ismervén, az udvarra menekült, a hol a kastélyba törő huszárokkal találkozott.

Az ellenállás azonban a tulerő ellen lehetetlen volt; a huszárok tehát nem nagy áldozattal — keresztül vágták magukat az ellenségen.

A nyomorult apa még látta, hogy mi történt leányával, de egyebet semmit.

Mert a sikertelen támadás miatt felbőszült ezredes, miután a kastélyt is felgyujtotta, őt az udvarra hurczoltatta és a kért kegyelem fejében — felakasztatta.

* * *

Mert jár nappallal az éj, fénynyel az árnyék?

A legdicsőbb szabadságharcznak is ép ugy meg voltak árnyképei, mint fényoldalai.

Uj találmányok és műszaki leirások.

Közli: Bergl Sándor szabadalmi és mérnöki irodája Budapest, VI. Andrássy ut 30. sz.

A föld táviró-forgalma. Mint a nemzetközi távirói-iroda egy kimutatásából kitünik a mult évben Európában 207,595,000, a többi négy világrészben csak 88,422,000 távirat adatott fel. Az összes távirat forgalom tehát 296,017,000-re rugott.

Az aluminium feldolgozása a puhasága folytán némi nehézségeket okoz, a mi más fémeknél, mint acél, vas, réz stb.-nél elő nem fordul. Ha az aluminiumot reszelni vagy sodrani akarnók, az teljesen lehetetlen, mert az e célból használt reszelő, vagy metsző rögtön tompává lesz, azaz a reszelő hézagai beduguknak és a metsző a a rátapadó aluminiumtól elveszti élét. Ez okból különleges reszelőket kell használni, melyek egyenletesen vannak vágva és nem egy könnyen dugulnak be, s ujból gyorsabban megtisztithatók, ami ugy történik, hogy azt concentrált nátronlugba teszszük, majd folyóvizben jól lemossuk és fűrészporban megszáritjuk. A forgatásnál a metszőt és az aluminiumot folyton olajjal kenjük és egyszerre csak kis forgácsokat veszünk, vagy olaj helyett egy rész stearinsavat és négy rész terpentin olajat használunk, mely keverék az eszköz élét megóvja. Ha kisebb darabokat akarunk egy nagyobbó! lefejteni, az a legkönnyebben egy körfűrész segélyével történhetik, melynek meglehetős bő meneto van, olaj, vagy a mondott keverék alkalmazása mellett. Ez csaknem ugy lehet vágni mint a fát.

Villamos méregszekrény. A Majna melletti franfurti „Elektrotechnikus társaság mult havi gyűlésében egy Klubler“ E. G. acroni (Chio-i) igazgatótól feltalált méregszekrényt muttatak be. Ennek az a czélja, hogy a gyógyszertárakban néha előforduló tévedéseket megakadályozza. A szekrény nagyszámú fiókrekeszekből áll, melyek ajtókkal és csappantyúkkal vannak elzárva. Mindegyik rekeszen egy méregpalack van. Ezeket sajátszerű alakjuknál fogva csak ugy lehet a megfelelő elsőrészre állitani, hogyha a felirat az előoldalra esik. Ugyanazon felirat van kivülről is az illető csappantyún. Ez utóbbiak egyszerüen benyomatnak és egy a bensejökben lévő zárókészülék segélyejével zárva tartatnak ugy, hogy azokat kézzel kinyitni nem lehet. A kinyitás sokkal inkább a villamos áram segélyével megy végbe, midőn egy vezető zsinórra erősitett dugóval az illető ajtó alatt érinti készüléket megérintjük. Egy elektromágnessel a zárókészülék a csapantyún szabaddá lesz és felugrik. Minaddig mig ez ajtó nyitva van, lehetetlen egy másikat kinyitni.

érheti el teljes jövedelmezőségét, az ipar nem fejlődhetik és a kereskedelem föl nem virágozhatik. Az ipart meg kell teremteni széles alapon e vidéken, hol felvirágzásának oly sok föltétele megvan, különösen az ipari czélokra alkalmas nyers anyagok bősége, az olcsó munkaerő, jó termőföld, elegendő fa, közeli kőszéntelepek, épitési anyagok, folyóvizek, jó közlekedő eszközök stb."

„Valljuk meg őszintén: a mi mostani viszonyaink határozott visszaesésről tanúskodnak. S nincs más orvossága a Sárvárra és vidékére nehezedő közgazdasági válságnak, mint a gyári iparnak megteremtése az állam támogatásával és e vidék birtokosainak kezdeményezésével s hozzájárulásával."

„Elismerjük, hogy e feladat nem könnyü és hogy anyagi áldozatokat is követel. De ezen áldozatok bőven meghozzák üdvös gyömölcsüket különösen Sárvárott és ennek vidékén, hol egy nagyszabású gyári vállalat nemcsak a földbirtokosoknak volna nagy előnyükre, hanem több száz családoknak is biztos kenyeret adna."

(Folytatjuk.)

HIREK.

— **Templomépités.** Folyó hó 24-én este fél hétkor, éppen mikor munkásaink a napi munkát bevégezték, a templom főhajójának egyik boltozata nagy robajjal bedőlt. Szerencse a szerencsétlenségben az, hogy emberélet nem esett áldozatul, habár a munkások nagyrésze még a templomban volt. Prépost urunk azonnal táviratozott a mérnök-egylethez, és felülvizsgáló szakértőt kért. Már hétfőn korán itt volt Matthis műépitész, ki a templom falai és oszlopainál pontos méreteket eszközölt. Vizsgálatainak eredménye a következő: a templomnak mind falazata, mind pedig oszlopzata a legerősebben és legpontosabban van épitve; sem a falak sem az oszlopok legcsekélyebb elhajlást nem mutatnak; a mellékhajók boltozatai és az ivtartó oszlopok több mint ötszörös támasztó és horderővel birnak. Hogy a szerencsétlen boltozat mégis bedőlt, ennek okát egyedül csak abban lehet keresni, hogy a záró kő (Schlusstein) még nem volt a boltozatba beillesztve, a boltozat még ki nem száradt, s hogy a támiveket alóla korán elszedték. Az összes kár 40—45 frt. — Tanulság: nagyobb vigyázat és több gondosság a munkavezetők részéről.

— **Hymen.** Somogyi Miklós kőszegi főszolgabiró a napokban jegyezte el Budapesten Küttel Kornélia urhölgyet. Sok szerencsét kivánunk e kötendő frigyhez!

— **Bucsujárat.** A kőszegiek a mult héten végezték a minden évben szokásos kis-martoni bucsujárást. A 41 bucsusból álló menet kedden reggel harangzúgás közt hagyta el városunkat, hová ugyancsak harangzúgás közt pénteken este vonult be.

— **A kolera** immár befészkelte magát Budapesten, hol hamburgi módon titkolják a veszedelmet. Ha terjed-e tovább s eljut-e majd hozzánk is, azt e pillanatban természetesen senki sem tudja megmondani. Annyi bizonyos, hogy megtettünk mindenféle elővigyázati intézkedést, kivéve egyet, a kórházit. Nálunk még nem gondoskodtak külön kórházról, s igy megeshetik, hogy bekövetkezhető kolera-járvány idején a betegek otthon kénytelenek maradni, tovább terjesztve igy a járványt. Ha e tekintetben még nem történt volna valami intézkedés, talán idején volna már a dologban valamit tenni.

— **Mégis van peronoszpora.** Igaza volt tehát Szovják Hugó ügyvéd és szőlőbirtokosnak, ki régóta bizonyitgatja, hogy szőlőinket ellepte a peronoszpora viticola, mert most már konstatálva van. A hegyekben járt bizottságnak egy tagja, Palatin Gergely földink, pannonhalmi főiskolai tanár, ki a kérdést tanulmányozta, a napokban levélileg oda nyilatkozott, hogy az észlelt szőlőbetegséget valóban a peronoszporától származó inficiálás okozza, minek bizonyságául szőlőleveleinkről vett két (300-szoros nagyitás mellett eszközölt) fotografiai fölvételére utalt, melyeken a peronoszpora conidium-tartói és maguk a conidiumok jól láthatók. Különösen érdekes az a fölvétel, melyen csak egy szál conidium-tartó van, a mennyiben ennél a tartó végén a harmadik, még fejlődésben lévő conidium tisztán kivehető.

— **Egy ugynevezett elkeresztelési kérdés vége.** Ismeretes e lapok olvasói előtt, hogy f. é. márczius 12-én a helybeli plébánia-templomban egy vegyes házasságból született gyermek, a szülők határozott kivánatára, megkereszteltetett, s az anyakönyvi kivonat át nem küldetett. Ismételt felebbezések folytán az ügy a belügyminiszteriumhoz került, mely 1811/V—9. k. sz. itéletével kimondotta, hogy az anyakünyvi kivonat ugyan nem lesz átküldendő, de a 10 ftnyi birság behajtását elrendelte. Minthogy a dolgok ilyetén állásában önkénytes fizetés nem történt, f. hó 4-én 10 órakor, az Ő Felségeért tartandó ünnepélyes isteniszolgálat után, a kőszegi plébánia-templom előtt, egy nagy tükör fog nyilvánosan elárvereztetni, — amely árverezésre az érdeklődők ezennel meghivatnak.

— **Tisztelgés.** Szt. Mihály napján a helybeli tűzoltó-testület egy küldöttsége tisztelgett főparancsnokánál, Kirchknopf Mihálynál, hogy őt névnapja alkalmával tüzoltóink ragaszkodásáról biztositsa és éltesse. Marton Károly segédtiszt volt a szónok, kinek üdvözlésére a főparancsnok köszönetét fejezte ki a küldöttségnek nála való megjelenéséért, összetartásra és vállvetett munkásságra intve a csapatot.

— **Meghivó.** A Szombathely-egyházmegyei r. kath. tanitó-egyesület kőszegi köre őszi gyűlést e folyó év október hó 13-án fogja Kőszegen a kath. fiúiskolában megtartani, melyre a körnek t. tagjait valamint a tanügy barátait ezennel van szerencsém meghivni. A gyűlést délelőtt pontban 10 órakor tartandó szt. miso előzi meg. — A gyűlés tárgyát elméleti és gyakorlati előadásokon kivül egyéb adminisztratio ügyek elintézése képezi. Kelt Kőszegen, 1892. év szeptember 29-én.

Pados Gábor,
a kör elnöke.

— **Gyászrovat.** Hirtelen halállal és 66 éves korában mult ki e hó 28-án dr. Rebentisch Pál nyug. ezred-orvos. A boldogult városunkban orvosi tekintély volt, s mint ilyen nagy praksziera tett szert. Betegházi és vasuti orvos is volt és kitünő szülész. Temetésére e hó 30-án d. e. 10 órakor a polgári és katonai előkelőségeken kivül nagy közönség jelent meg az uri-utczai halottas háznál. — Svábfaluban f. é. szeptember 30-án elhalt Szabó László vadász, Poulhammer Mihály tanitó apósa, 72 éves korában.

— **Fölvétel.** Markovits József és Somogyi Lajos kőszegi ifjak szeptember végével jól sikerült vizsgálat után a Ludovika-Akademiába vétettek fel. Előbbi Markovits József tiszti ügyész, utóbbi pedig Somogyi Miklós főbirónak a fia.

— **Déli vasut.** A déli vasut vonalain f. é. október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely szerint a Kőszeg-szombathelyi h. é. vasuton az 1603. és 604. sz. vonatok vasár- és ünnopnapokon a téli idény alatt nem iesznek bevezetve, hanem azok csak a keddi és péntéki napokon fognak közlekedni.

— **Utadó-ügy.** A megye alispánja egy intézkedésével a közigazgatási bizottság által eddig tárgyalt számtalan alapnélküli utadó-felszólamlásnak a jövőben való lehető megszüntetése czéljából szoros miheztartás és a lakosok felvilágositása végett a felszólamlási albizottság elvi jelentőségü megállapodásait általánosságban összefoglalva, a következőket közli: 1. Mindenki, a ki önnálló adózó, legyen az kiskoru, elaggott, özvegy, avagy jogi személy — egyaránt utadó köteles. Ehhez képest: a) ha a házastársak között a nőnek külön önállóan is van állami adója, külön megadóztatandó. b) ha kiskorunk gyámjukkal egy kenyéren vannak, a mennyiben adózók, önnállóan felveendők az utadó alá. c) ha önálló adózó testvereknek osztatlan birtok stb. után őket közösen terhelő állami adójuk van, erre az utadó külön kivettetik. d) ha az adókötelés fél katona avagy szegődött szolga is, állami adója után a törvény 23. §-a értelmében utadókötelés; azon állami adót nem fizető hadkötelesek pedig, a kik meg csak azon naptári év tavaszán váltak (sorozattak) be katonának, a melyre az utadó kivetés vonatkozik, ezen évben meg B.) lajstromilag szintén utadó kötelesek. e) A községekben működő tanitók, ha fizetésük 300 frtot meg nem halad is, de állami egyenes adót fizetnek, utadó kötelesek, s a 25. §-ban előirt személyes szolgáltatás alól levén csak mentesek, ezt a 23. §-beli kötelezettséggel összetéveszteni nem szabad. f) Miután a kataszteri nyilvántartásról intézkedő törvény értelmében azok, a kik akár adásvétel, akár örökles utján birtokokhoz jutnak, kötelesek lévén a változásokat pontosan keresztül vezettetni, a mennyiben azt elmulasztották és egy és ugyanazon községekben két vagy több birtok ivük is van, — 1892. évtől fogva kétszeresen is megadóztatva lesznek s a kettős adózás javukra csak ugy iratik le, ha legkésőbb az utadó felszólamlási határidő lejártáig birtok iveiket rendeztetik és ezt okmányoltan bebizonyitják. 2. Az egyenes állami adó alap után kivetett utadó, rendszerint csak az állami adó alap leirását igazoló m. kir. pénzügyigazgatósági jogerős végzés egyidejü beterjesztés emellett fog leirásba hozatni. 3. „Vagyontalanul ismeretlen helyre távozott" czimü s hivatalból előterjesztett utadó leirási beadványoknál pedig beigazolandó esetről esetre, nemleges — és az illető hitfelekezet lelkésze által is láttamozott — zálogolási jegyzőkönyvvel, hogy az adózó fél az utadó rés let esedékessé vált, minden évnegyedében az utadó lefizetése tárgyában zálogolva lett; ellenesetben az igy fizetetlenül maradott utadókért a beszedő községi közegek felelősek. A behajthatlanná vált utadóknak hivatalból leirásra való beterjesztése tárgyában az 1890. I. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 21802/92 sz. ministeri utasitás VI. fejezet 21. és 22. §§-aiban foglaltak mérvadók. Szombathely, 1892. szeptember 7-én.

Károlyi Antal s. k.,
Vármegye alispánja.

— **Bosszuállás dinnyével.** A dinnyeszedésnél a khinaiak babonája szerint néma csendnek kell uralkodni; mivel azt tartják, hogy a levegő rezgése is képes azokat meghasitani. Ugyanezen nézet folytán khinai ember, ha ellenségén boszut akar állani, dobolva megy el annak dinnyeföldje mellett azon időszakban midőn a dinnyék már érni kezdenek.

— **(Rövid hirek.) Halálozás.** Batthyány-Strattmann Ödön herczeg neje, szept. hó 27-én este 7 órakor Körmenden elhunyt. — **Szineszet.** Balog Árpád ujjonan szervezett szintársulatával okt. 8-án kezdi meg működését Körmenden. — **Ottó főherczeg** — szombathelyi hirek szerint — jövő évi május hóban az ottani huszárezredhez alezredessé fog kineveztetni. — **Zängerei.** A mult napokban a helybeli Korona kávéházban Zängerek tartottak előadást; néhány napi graszszálás után azonban futva menekültek ebből a művészetekért rajongni nem tudó városból. — **Repedezések** mutatkoznak a szombathelyi vármegyeház nagy ülésterminének gipsz czifrázatain, melyeket azért most fognak vizsgálni. — **Közlekedés.** A kőszeg-szombathelyi vasut negyedik vonata okt. 1-től fogva csak kedden és pénteken fog ismét közlekedni. E naptól kezdve tehát vasár- és ünnepnapon is csak három vonat közlekedik. — **Rendőrségi uj főnök.** A budapesti állami rendőrség főkapitányává ő felsége a király Sélley Sándor dr. rendőrtanácsost nevezte ki. — **A budapesti** ügyvédi kamara Kossuth Lajost szept. 29-én egyhangúlag diszlagjává választotta, miről jegyzőkönyvi másolatban fogja értesiteni a haza nagynevü oszlopát. — **Bucsu.** Kőhalomban ma tartják a bucsut, mely vásárral van összekötve. — **Kinevezés.** A kőszegi járásbirói állást értesülésünk szerint már a napokban fogják betölteni. — **Vasutügy.** Október 20-án lesz a kőszeg-lékai tervbe vett vasut közigazgatási bejárása.

Különfélék.

— **Személyekről, eseményekről, konkret és elvont fogalmakról** lehetetlen mai nap oly ismereteket gyűjteni, hogy az olvasmány és társalgás folyamán számtalan esetben tanácsadóra ne szorulnánk. Ily tanácsadó az „Athenaeum Kézi Lexikona", mely ezer meg ezer czikkében jó, szabatos tájékozást nyújt az emberi ismeretek minden ágáról. A Kézi Lexikonból most jelent meg a 25. füzet, mely Mátyás-tól—Moleschottig terjed, és 2 szép melléklettel van diszitve. A Kézi Lexikon Acsády I. akad. tag által jelesen van szerkesztve, kiállitása fényes, minden sorát hazafias szellem lengi át, — megszerzése pedig olcsó áránál fogva bárkinek is lehetséges. — Az Athenaeum Kézi Lexikonának 1. kötete (A—K) már kötve is megjelent és ára diszes és erős felbőrkötésben 8 frt, füzve 6 frt. Az egész mű 40 füzetre fog terjedni. Beszerezhető 30 krajczáros füzetekben, 3 forintos fölkötetekben is. Megrendelhető az Athenaeum könyvkiadóhivatalától Budapest, Ferencziek tere, vagy vagy bármely könyvkereskedőtől.

— **Kossuth Lajos** nemrégiben a következő levelet küldte gróf Eszterházy Gézának: Via dei Mille Turin, 1892. junius 17. **Méltó. gr. Eszterházy Géza urnak** Budapesten. Tisztelt gr. ur! Becses küldeménye megjött, gyártmányát, kitünően jónak találom s nem lehetne eléggé buzditanom Ont, hogy folytassa kitartóan haladni a Cognac ipar meghonositása terén. Iparszerűleg feldolgozni a föld termékét, oly feladat, mely felé minden polgárosodott társadalom törekszik; ezen törekvés azonban kétszeres érdem olyanoknál, kik, mint On tisztelt Gróf ur, a társadalom magas köreiben születve legyőzik azon előiteleteket, melyek mindenütt, de kivált nálunk gátat emelnek a születés és az ipar igényei közt: midőn tehát egy magyar főnemes ipart alapit: szolgálatot tesz honának és példával jár elől, melyet nem lehetne eléggé nagyra becsülni. Nálam e nagyrabecsülést fokozza elismerésem azon gyengéd gondolata iránt, hogy nekem a legelső töltésü palaczkból küldött s azért az első poharat az On egészségére üritem, azon ohajjal, hogy a hazafias magyar gróf, angyalföldi cognac- és pezsgőborgyára gyarapodjon és szolgáljon például annak, hogy a hasznos tevékenység a társadalom minden fokozatát disziti. Fogadja gróf ur őszinte nagyrabecsülésem kifejezését. Kossuth Lajos, m. p.

— **Ha sok ezer ember bizonyitja,** ha a leghiresebb tanárok s számos gyakorló orvosok elismerően nyilatkoznak valamely szerről, mint például Brandt Richárd gyógyszerész valódi svájczi labdacsairól, akkor kétségtelen, hogy csak is egy valóban hasznos házi-, s gyógyszer lehet szóban. A svájczi labdacsok egyedül kitünő hatásuknak köszönhetik mai, általános elterjedtségőket, mit semmiféle más szer el nem ér. El kell olvasni azt a 400, hivatalból hitelesitett levelet, a melyek 8 hét alatt érkeztek be; a valódi, fehér kereszttel vörös alapon jelzett, svájczi labdacsok dobozonként 70 kr. kaphatók a patikában. Főraktár: Török József patikája, Budapesten, Király-u. 12.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal*

Magyar királyi államvasutak.

MENETREND.

Érvényes 1891-ik évi október 1-töl.

Budapestre.

Szombathely	regg.	6.54	d. u.	12.44	este	10.38
Vép	„	7.07	„	12.56	„	10.25
Sárvár	„	7.32	„	1.22	„	11.18
Ostfi-Asszonyfa	„	7.34	„	1.37	„	11.34
Kis-Czell	„	8.18	„	2.30	„	12.01
Győr	„	10.34	„	5.02	„	2.00
Budapestre érkezik	„	1.22	este	7.50	„	6.40

Budapestről.

Budapest	regg.	8.30	d. u.	2.05	este	10.20
Győr	d. e.	11.35	„	5.10	„	2.35
Kis-Czell	d. u.	1.54	„	7.03	„	4.33
Ostfi-Asszonyfa	„	2.14	„	7.27	„	4.52
Sárvár	„	2.26	„	7.40	„	5.06
Vép	„	2.52	„	8.06	„	5.32
Szombathelyre érkezik	„	3.04	este	8.19	regg.	5.44

Szombathelyről Grácz fele indul:

Szombathely	regg.	6.04	d. u.	3.12	este	8.33
Kis-Unyom	„	6.18	„	3.25	„	8.47
Egyházas-Rádocz	„	6.33	„	3.39	„	9.01
Körmend	„	6.48	„	3.52	„	9.16
Csákány	„	7.03	„	4.05	„	9.35
Rába-Szent-Mihály	„	7.38	„	4.15	„	9.45
Szent-Gothárd	„	7.54	„	4.33	„	10.09
Gyanafalva	„	7.54	„	5.50	„	10.31
Grácz-ba érkezik	d. e.	10.36	este	7.32	„	—,—

Nyilt-tér.

Selyem hamisitvány. Egessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisitás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésénél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisitott selyem (mely zsiros szagú szallonás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telitettek tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha összege nem pödörödik, csak meggörbül. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben**, házhoz szállitva, póstabér- és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való-akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	. .	7 frt.	— krtól	7 frt.	40 kr-ig
Rozs	„	. .	6 „	40 „	6 „	80 „
Árpa	„	. .	5 „	20 „	6 „	80 „
Kukoricza	„	. . .	6 „	— „	6 „	20 „
Zab	„	. . .	5 „	— „	5 „	40 „

		frt.	kr.			frt.	kr
Buzaliszt I.	100 kilo	15	40	100 kilo burgonya		1	85
„ II.	„	15	10	Marhahus .	1 kilo	—	60
Rozsliszt I.	„	13	60	Marha zsir		1	10
„ II.	„	12	—	Disznóhus .	„	—	52
Buzakorpa .	„	5	—	„ zsir .	„	—	68
Rozs „ .	„	5	—	Borjuhus .	„	—	60
Köleskása .	„	14	—	Birkahus .	„	—	36
Dara . .	„	17	—	1 méterül bükkfa		13	50
Árpa dara .	„	8	—	„ „ dorong		10	—
Széna . .	„	2	52	„ tölgyfa		9	40
Szalma . .	„	1	90	„ „ dorong		7	90

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal		
	Középeurópai idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Köszeg**	ind.	5^{05}	11^{55}	5^{50}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{19}	12^{08}	6^{04}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{36}	12^{24}	6^{21}
18	**Szombathely**	érk.	5^{51}	12^{38}	6^{36}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{15}	7^{05}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{2}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	3^{46}	7^{38}
18	**Köszeg**	érk.	7^{31}	4^{01}	7^{51}

Csak kedden és pénteken közlekedik egy negyedik vonat Köszegről 8 ó. 10 perczkor és Szombathelyről 11 ó.. — perczkor.

A LEGUJABB ÉS LEGOLCSÓBB

politikai és közgazdasági napilap

MAGYAR UJSÁG

Laptulajdonos:

Dr. FENYVESSY FERENCZ orsz. képviselő.

Előfizetési árak:

1 hora 1 frt, ¼ évre 3 frt, ½ évre 6 frt. 1 évre 12 frt.

Egy szám ára: 3 kr. vidéken 4 kr.

A „MAGYAR UJSÁG“ kiadóhivatala egész éves és féleves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyujtja, hogy a „Magyar Ujság“

valamennyi sorsjegyeire,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámitoló és pénzváltóbanknál letétbe helyeztettek, játszanak és évenkint és csoportonkint 65, tehát 130 huzásban részesülnek s csoportonkint 3 és ½ tehát összesen

7 millió nyereményre játszanak.

A „Magyar Ujság“ rendesen 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kivül állandóan két vezérczikket, két tárca és ismeretterjesztő cikket és

két kitünő regényt közöl,

melyek közül a ¼ éves előfizetők 1 kötetet, a ½ éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitünő regények

külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kivánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, granátos-utca 1. sz.

Irodalom.

— **Technologiai Lapok** Havonként kétszer megjelenő műszaki és ipari szakfolyóirat. Szerkesztő és kiadótulajdonos: Táborszky Ottó, a m. kir. technologiai iparmuzeumi igazgatója. A 17-ik szám tartalma a következő: A városok elektromos világitására használt vezetékrendszerekről. — A lokomotiv- és lokomobilkazánok sérüléseiről. Pálmai János. — A gőzkazánok táplálóvizének tisztitását czélzó eljárásokról. — Vegyes közlemények. — Szakirodalom. — Találmányok leirásának kivonata. — Engedélyezett szabadalmak. — Kérdőszekrény. — Pályázatok. — Ajánlati árlejtések. — Czimtár. — Alkalmi vétei és eladás. — Betöltendő állások és állást keresők. — Külon hirdetések. — Előfizetési dij: egész évre 8 frt. félévre 4 frt 50 kr., negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII. Rottenhiller-utcza 12. sz. Mutatványszám ingyen.

— **„Andrea“** czime azon 18 ivre terjedő eredeti regénynek, melyet a „Képes Családi Lapok“ a magyar művelt olvasó közönsége legkedveltebb szépirodalmi lapja mint jutalom regényt ad jelenleg olvasóinak. A „Képes Családi Lapok e regény kiadásával ismételve igazolja azt, hogy nemcsak a lap kereten ad kedély gyönyörködtető, szivet emelő, lelket nemesitő olvasmányokat, mi által, nemzeti kulturánk érdekében valóságos missiot teljesit, hanem megmutatta azt is, mily helyesen tudja megválasztani regényeit. Andrea valóságos tanregény, melyben egy sokat hányatott s ártatlan hibéje kivül a sorstól üldözött leány életrajzával ismerkedik meg az olvasó Cserneczky Gyuláné ügyes tollával megirva. A regényt, de különösen a „Képes Családi Lapok“-at melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, mely lap évenkint 4 ily regényt ad olvasóinak, csekély 6 frt évi, 3 frt fél évi s 1 frt 50 krnyi előfizetési dij után, ha az előfizetők a regények csomogolási dij fejében 4 regény után 80 kr. 2 regény után pedig 40 krt küldenek a nevezett lap kiadóhivalatába, Budapestre Nagy korona-utcza 20 szám.

Hirdetések.

A KOLERA.

A legutóbb beérkezett hirek — sajnos — semmi kétséget sem hagynak fen az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is terjeszkedik. Előre látható tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget e borzasztó betegség tovább terjedése által fenyegeti. Ugyanazért csak helyeselni lehet a hatóságoknak serénységét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és melylyel az ismeretes óvszereket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állitása szerint

a legjobb óvszer a cognac.

Legjobban ajánljuk

gróf Esterházy Géza saját gyártmányú cognac-

ját, mely franczia mód szerint, idegen anyagok hozzá vegyitése nélkül **tiszta borból készül** s melynek jóságát s tisztaságát az a körülmény is igazolja, hogy a legutóbb tartott párisi egészségügyi kiállitáson **az aranyérmet diszoklevéllel** nyerte el s a többi kiállitásokon is, melyeken eddig részt vett, mindenütt a legnagyobb kitüntetésekben részesült

Központi iroda: **BUDAPEST, VI., külső váczi-ut 23. sz.**

STADLER ZSIGMOND

DIVATÁRUHÁZA — ezelőtt Stadler Salamon — SZOMBATHELY

ALAPITTATOTT 1821.

Dús választék mindennemű uri és női **divatczikkek, Confectio, fehérnemüek, vásznak, selyem- és kézmüárukban** a legfinomabb kivitelig — **Kelengyék, uri- és női toilettek, felöltők** stb. a legutolsó divat szerinti elkészitését, legjutányosabb árak mellett eszközlöm.

Nagybani áruosztályomat (I. emelet) a t. cz. kereskedő urak — és az első magyar **vitorlavászon, vizmentes ponyva és zsákgyárnak** nálam lévő raktárát a t. cz. uradalmak és gazdászok b. figyelmébe ajánlom.

Mintagyüjteménynyel kivánatra bérmentve szolgálok.

Teljes tisztelettel

Stadler Zsigmond.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz,

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. 1 kis palaczk 68 kr.

Viaszk-kenőcs,

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr. Mindenkor kapható:

Unger József-nél, Kőszegen.

Mindennemű **műtrágya.**

A magas kormány kezdeményezése folytán alapitott

„HUNGARIA“ műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvény-társaság

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, e ismert kitünő minőségü mütrágyáit: **csontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalakot, chilisalétromot,** kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemü egyéb műtrágyát, kénsavat, rez- és vasgáliczot. — Talaj-elemzések dijmentesen eszközöltetnek. Felvilágositással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája **Budapest V. Erzsébett. 9. sz. II. e.** hová levelek és megrendelések intézendők. Telefon-szám 882.

Thomas-salak.

Nyomatott Faigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.